

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena : Na celý rok — — 4 koruny — hal. Na pol roka — — 2 „ — „ Na štvrt' roka... — 1 „ — „ <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor : Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ : JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo : Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dia tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
--	---	--

Nový rok kresťanskej ľudovej strany.

(Dokončenie.)

Reč, ktorú z príležitosti nového roka pred členami kresťanskej ľudovej strany povedal skutočný vnútorný tajný radca gróf Aladár Zichy, vzbudila pozornosť najširších politických kruhov celej monarchie. Touto rečou on v krátkosti označil kresťanskej ľudovej strany

programm.

Smer účinkovania a politický programm kresťanskej ľudovej strany — povedal — od prvopočiatku jej jestvovania bol ten, aby v celom obore krajinskej správy na základe dualistického vyrovnania roku 67. prevádzaná bola čisto kresťanská politika. Žiadali sme a žiadame to so všetkým právom, pretože obyvateľstvo našej vlasti vo väčšine je kresťanské a pretože k posilneniu ľudu vedie len kresťanská politika. Nahliadajú toto prítomne už i mužovia, ktorí posiaľ prevádzali inakšiu politiku. Ku tomuto presvedčeniu prinútila ich terajšia svetová vojna.

Ja spokojným duchom môžem vyznať, že celú blazenú budúcnosť našej vlasti očakávam a za možnú držím jedine od tej dinastickej, tak krajinskej, ako zahraničnej, čisto kresťanskej politiky, akú prevádzať nikdy neprestane naša ľudová strana. Ku prevádzaniu čisto kresťanskej politiky núti nás zvlášte terajšia svetová vojna. Komu na srdci leží budúcnosť vlasti a blaho ľudu, ten prísne musí žiadať, aby u nás prevádzaná bola kresťanská a spolu

čisto ľudová politika.

V tejto svetovej vojne kto sa najohľadnivejšie oduševňuje, kto na bojištiach krv svoju hrdinsky prelieva, či v najväčšom počte nie synovia pospolitého ľudu? Ľud celou jeho silou súčasťňuje sa v tejto vojne, ktorá rozhodnúť má nad jestvovaním našej vlasti. Preto aj všetko treba nám robiť za ľud.

Takú socialnu a hospodársku politiku treba prevádzať, aby ztratená sila ľudu nahradená bola, aby ľud nebol privedený o pôdu, ktorú svojou krvou polieval, aby ľud stále požíval práva slobodného občana o ktoré tak obrovské zásluhy zadovážil si v terajšej svetovej vojne. Nanajvýš potrebná je taká verejná správa a taká socialna a hospodárska politika, ktorá úplne zodpovedá všetkým záujmom ľudu. Krajinská verejná správa ako aj celá doterajšia politika úplne odchýliť sa musia od starých jej hriechov a prechmatov. Na celej čiare prevádzať treba mravnejšiu, ľudskejšiu, reálnejšiu politiku, ktorá ľudu zabezpečí väčšieho hmotného sveladenia, sily a vážnosti poskytnie celej krajine.

Správna, statočná politika uspokojí aj naše národnosti, bo im zabezpečí ich občianské práva, oprávnené kulturálne a hospodárske požiadavky. Statočná národná politika bude aj najsprávnejšou politikou národnosťou.

Ctení Priatelia! Dakujúc za Vaše blahoželania, za potrebné držal som predniesť tieto zásady, nielen preto, že na ne prísne upozorňuje nás terajšia vojna, lež aj ako predseda tej politickej strany, ktorá tieto zásady neustále ohlasovala a za ne vždy neohrozene bojovala. Pri tom myslel som len na našej vlasti budú-

nosť, ktorú pripravovať povinnosťou je zvlášte tých, čo robia krajinskú politiku. Našej vlasti budúcnosti, ktorá ako pevne verím, skvelá bude po terajšej pre nás víťaznej vojne, slúžiť som chcel aj týmito mojimi slovami. No aj o tom som pevne presvedčený, že mnohí, čo posiaľ nevedeli ocenovať naše zásady, po zkušenosťach tejto svetovej vojny, nahliadnu, že politika, akú prevádzala a prevádza kresťanská ľudová strana, je národnou potrebnosťou a pevnou zárukou lepšej a slávnejšej budúcnosti Uhorska.

Udalosti svetovej vojny.

Vojna proti Rusom.

Napredovanie Rusov sme pristavili.

(Úradná zpráva vydaná 31. decembra.)

Včerajší deň Rusi v Bukovine a v Karpátoch vyvinuli živšiu činnosť. Naše čaty stoja pri rieke Sučave na hornom vidieku Ceremosa, ďalej na západ na hrebeňoch Karpátov, potom v údolí Nagyágu, pri Ökörmezöve, — kde včera **jeden útok nepriateľa za ťažkej jeho ztraty sa zmaril** — konečne na najhornejšom vidieku Latorcy a od Užockého priesmyku na sever. Od tohto priesmyku na západ nepriateľ, **ktorý tu zastavil svoje napredovanie, nemá v rukách ani jedného jediného karpát-skeho priechodu.**

Na okolí Gorlice a od Zaklicyna na severovýchod prudké útoky Rusov, v ktorých včera a aj minulej noci pokračovali, **sme všade odbili.**

Pozdĺž Nidy bolo ticho. Ďalej na sever **útočenie spojencov pokročilo.**

Pred Przemyslom zistili sme, že ruské patrole nosily rakúsko-uhorskú rovnošatu. Dôstojníci a mužstvo nepriateľa, ktorí používajú tento nedovolený válečný figel, **nemôžu mať nároky na výhody medzinárodných smlúv a válečných zvykov.**

Na balkánskom bojišti tichosť trvá ďalej. Od Trebinja na východ naše delostrelectvo Černohorcov po viac hodín trvajúcom delostreleckom boji **prinútilo cúvnuť.**

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

2000 ruských zajatcov.

(Úradná zpráva vydaná 1. januára.)

V Karpátoch a v Bukovine boje vedú sa ďalej; boje ani včera nezmenili polozenie. Na odseku Bialy od Tarnova na juh útoky nepriateľa, ktoré vo dne a v noci opakoval, **sme odrazili, zapríčiniac mu ťažké ztraty.** Naše čaty z tejto príležitosti **zajaly 2000 Rusov a ukoristily šesť strových pušiek.**

Od Visly na sever trvanlivá, hustá hmla prekáža válečnú činnosť; následkom toho tu je zčiasťky ticho, zčiasťky **trochu napredujeme.**

Na južnom bojišti nestalo sa nič.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Víťazstvo našich čiat okolo Gorlice.

(Úradná zpráva vydaná 2. januára.)

Všeobecné polozenie sa nezmenilo. Na území od Tarnova na juh a v Stredných Karpátoch po rozhorčených v posledné dni svedených bojoch, predbežne nastala tichosť. Pri Užockom priesmyku bojujúce voje pred prevážnymi nepriateľskými silami sme z hrebeňov vrchu trochu nazad stiahli.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Úradná zpráva vydaná 3. januára.

Opätovné pokusy nepriateľa, aby prelomil náš front od Gorlice na západ a severozápad, za ťažkej ztraty nepriateľa sa znova zmarily. Počas tohoto boja, ktorý sa celý deň viedol, od Gorlice na juh útokom zaujali sme jedon vršok, o ktorý sa silne závodilo. **Jedon nepriateľský bataillon sme celkom zničili,** zajali sme jedného štábneho dôstojníka, štyroch menších dôstojníkov, 850 mužov a ukoristili sme dve strojové pušky. Medzi válečnou korisťou je aj jedno lietadlo nepriateľa, ktoré sme sostrelili.

Na ostatnej časti frontu zvláštnejšej udalosti sa nestalo.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krešťana!»

Vyššie 12.000 ruských zajatcov.

Úradná zpráva vydaná 4. januára.

V húževnatých bojoch, ktoré vedené boli na území ležiacom od Gorlice na juh v najnepriaznivejšom počasi, naše statné čaty zajmúc čiaru dôležitých výšin pre ďalšie udalosti zabezpečily si **prajný základ**.

V Karpátoch niet zmeny; v údolí horného Ungu vedú sa len menšie bitky.

V bojoch svedených počas vianočnej doby na severnom bojišti **zajali sme 37 dôstojníkov a 12.698 mužov**.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Úradné zprávy nášho generálneho štábu.

Úradná zpráva vydaná 6. januára.

Boj, ktorý sa v Lesných Karpátoch už od mesiacov so zamieňavým výsledkom vedie, trvá ďalej. Tento boj má často charakter menších podujatí, ktoré sa vedú v samotných, jedno od druhého ďaleko ležiacich údoliach. Nepriateľ, ktorého v posledné dni prišlé rezervy posilnily, pokúsil sa, aby pri hornom toku jednotlivých riek napredovaním získal priestor.

Od Užockého priesmyku na západ a vo východných Beskydoch je ticho.

Na našom fronte od Visly na sever a na juh viedol sa kanónový boj.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Položenie v Karpátoch.

«Budapešti Tudósító» na základe splnomocnenia, ktoré dostal na príslušnom mieste, v stredu sdělil, že na území Uhorska položenie behom ostatných 48 hodín sa nezmenilo a nepriateľ, ako to aj zo zprávy podmaršalla Höfera vysvitá, len nepatrné už prvšie obsadené pohraničné územie stolic ungskej, beregskej a marmarošskej drží v rukách.

Z Ungváru oznamujú, že sila Rusov, ktorí vtrhli cez Užocký priesmyk, začína už klesať. Pri obci Csontos 5. januára bola bitka, v ktorej nepriateľ utrpel porážku. Ruská armáda 6. januára ďalej sa uťahovala a teraz stojí na čiare Hajasd—Fenyvesvölgy. Položenie nepria-

teľa mimoriadne obťažuje, že rieka Ung a všetky potoky následkom pršíek sa rozvodnily a vylialy, zaplaviac údolia a jednu časť ciest.

Úradná zpráva nášho generálneho štábu.

Úradná zpráva vydaná 7. januára.

Na uhorsko-haličskom fronte je ticho. Na územiach vyššie ležiacich nastal slabý mráz a padá sňah.

Pozdĺž Dunajca a v Ruskom Poľsku na jednotlivých bodoch vedie sa kanónový boj.

Poisťujúce čaty, ktoré boli potisknuté do južnej časte Bukoviny pred Karpáty, pred nepriateľskou presilou stiahli sme bližšie ku hlavným priesmykom.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Položenie v severovýchodných stoliciah.

Nateraz v štyroch stoliciah Uhorska sú nepriateľské čaty: v šarišskej, ungskej, beregskej a marmarošskej. V stolici zemplínskej niet nepriateľa. Položenie v šarišskej, beregskej a marmarošskej stolici je nezmenené. Tu miestami aj vo štvrtok boli boje, ale bez významnejšieho výsledku.

Pozornosť zasluhuje položenie v stolici ungskej, kde naše čaty odtiskajú nepriateľa. Ruské voje cúvly po Fenyvesvölgy, kde teraz stoja. Rusi to snáď preto urobili, aby ich zo zemplínskej stolice do boku nenapadli.

Položenie nepriateľa je pre povodeň veľmi ťažké. Fenyvesvölgy a veľká časť krajinskej hradskej stojí pod vodou, ktorá prekáža Rusov v tom, aby cez údolie Turje udržovali spojenie so svojimi vojami v stolici beregskej.

Osvedčenie náčelníka generálneho štábu.

Taliancky novinár Cesare Santoro v istom časopise sdeľuje dlhšiu zprávu o rozhovore, ktorý mal na rakúsko-uhorskom hlavnom stáne s barónom Conradom, náčelníkom nášho generálneho štábu. Barón Conrad rozvinul, že nás k vojne prinútili, s najväčším uznaním zmienil sa o našich vojakoch a o priebehu dosaváných válečných operácií hovoril:

— S priebehom našich operácií som spokojný. Hlavná otázka je bitka v Poľsku, kde v najúplnejšej jednomyselnosti s našim víťaz-

ným nemeckým spojencom začíname uskutočňovať taký plán, od ktorého očakávame najlepšie výsledky. Operácie proti Srbsku sú druhotriednou úlohou. Keď nám v konflikte so silnou ruskou armádou bude priat šťastie, srbská otázka rýchle a energične bude riešená.

— Čo sa zimy týče, myslím, že bude prajná pre naše zbrane. Sňah a mráz obťažá Rusom pripravovanie opevnených posícií, v čom sú bezpochybné veľmi šikovní. Nesprávnym predpokladaním je, že by ruský vojak krutú zimu v Poľsku lepšie znášal, ako naše čaty. My sme sa postarali, aby sme našich vojakov vystrojili so všetkým, čo ich môže brániť proti krutému zimnému mrazu.

— Najúplnejšie dôverujeme v hodnote našej armády a v pevnom bratskom sväze, ktorý nás spája s hrdinskou nemeckou armádou. Dôverujem v tom, že mravná jakosť spojencov vyrovná číselnú prevahu nášho nepriateľa. Za dôkaz tohto mi slúži veľký počet zajatých Rusov. Táto vojna pred celým svetom dokázala, že voči spoločnému nebezpečeniu v monarchii niet národnostných rozdielov. Toto už i samo v sebe je veľkým politickým a mravným výsledkom.

Nemecko-ruská vojna.

Novoročný válečný rozkaz nemeckého cisára.

Z Berlina oznamujú, že cisár Vilhelm k nemeckej armáde a válečnému námorníctvu z príležitosti obratu roka vydal nasledovný válečný rozkaz:

K nemeckej armáde a k nemeckému válečnému námorníctvu!

Po päťmesačných dlhých, ťažkých a krutých zápasoch vstupujeme do nového roku. Vydobili sme skvelé víťazstvá, docielili veľké zdary. Nemecké armády takmer všade stoja na nepriateľskom území a opätovné pokusy nepriateľov, aby záplavou svojich vojsk zaplavili nemecké územie, sa zmarily.

Moje lode na všetkých morách slávu na slávu nakopily a ich mužstvo dokázalo, že vie nielen víťazne bojovať, lež presilou premôžené aj hrdinsky zomreť. Za armádou a flottou ale stojí nemecký ľud, v požehnanej svornosti, hotový na to, aby svoje ímanie obetoval za sväté,

domajšie ohnište, ktoré bránime voči hriešnemu napadnutiu.

Veľa všeličoho sa stalo v pominulý rok, ale našich nepriateľov sme ešte vždy úplne nepremohli. Vždy novšie zástupy pošlú proti našim vojom a proti vojom našich verných spojencov. Ich počet nás však neodstrašuje. Ačkoľvek časy sú vážne a na nás čakajúca úloha je ťažká, s pevnou dôverou môžeme hľadať v ústrety ďalšej budúcnosti.

Krem múdreho riadenia Boha dôverujem v páru nemajúcej hrdinskosti armády, v smelosti válečného námorníctva a cítim sa jedným s celým nemeckým ľudom.

Preto napoklátiteľne hore sa v novom roku ku novým skutkom, ku novým víťazstvám za vlast milovanú!

Vilhelm, I. R.

Nemecké úradné zprávy.

Hlavný válečný štáb nemeckej armády 31. decembra vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Vo východnom Prusku a v časti Poľska ležiacej od Visly na sever položené sa nezmenilo. Pozdĺž Bzury a od tej na východ bitka trvá ďalej. Na okolí Ravky naše útočenie postúpilo napred. Na východnom brehu Pilice položené je nezmenené.

Dňa 1. januára nemecký hlavný štáb vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na hranici východného Pruska a v Poľsku položené zostalo nezmenené. Hustá hmla prekážala válečné operácie.

Válečná korisť Nemcov v Poľsku.

Berlínska Wolffova agencia z hlavného válečného štábu nemeckej armády dostala nasledovnú zprávu:

Naše v Poľsku bojujúce čaty počas prenasledovania nepriateľa po bojoch svedených okolo Lodzu a Loviča, **zajaly vyše 56.000 Rusov a ukoristily mnoho kanónov a strojových pušiek.** Celá korisť nášho útočenia, ktoré sa začalo v Poľsku 11. novembra, dľa toho činí **136.000 zajatcov, vyše 100 kanónov a vyše 300 strojových pušiek.**

Krestania katolíci, organizujte Katolícku Ludovú Jednotu!

Nevola v Londýne.

Brüssel, 2. januára. Všetky anglické časopisy bez výnimky píšú o mimoriadne zlej nálade, ktorá v Londýne panuje. Počnúc od «Times»-a až po «Daily Mail» všetky časopisy konštatujú, že válečné polozenie sa celkom zmenilo, čo vysvitá aj z tej skutočnosti, že Rusi miesto toho, aby vťahli do Viedne a Berlína, musia brániť Varšavu. Časopisy tým potešujú seba a svojich čitateľov, že však v apríli sa vraj všetko zmení.

Nemecké úradné zprávy.

Úradná zpráva vydaná 2. januára.

Na hranici východného Pruska polozenie sa nezmenilo. Od riek Bzury a Ravky na východ naše útočenia za trochu prajného počasia **pokročily napred**. V časti Poľska od rieky Pilica na východ niet zmeny.

Úradná zpráva vydaná 3. januára.

Vo východnom Prusku a v severnej časti Poľska niet zmeny.

V Poľsku od Visly na západ našim čatám po viacdňovom krutom boji podarilo sa **zaujať Borzymov**, zvlášte dobre opevnený oporný bod ruskej hlavnej posície; medzi tým zaujali sme tisíc Rusov a ukoristili sme šesť strojových pušiek. Rusi v troch nočných útokoch pokúsili sa späť zaujať Borzymov; ich útok sme odbili, medzičím utrpeli ťažké ztráty. Naše útočenie aj od Ravky na východ postúpilo pomaly napred.

V ruských zprávach viackrát spomenuté, okolo Inovlodzu docielené ruské úspechy sú puhou vymysleninou. Na tomto okolí **všetky útoky Rusov sme odbili** s ťažkou ztrátou Rusov a včera sa útoky ani neopakovali.

Ináče od Pilice na východ polozenie sa nezmenilo.

Bitka pri Novomiaste.

Z Berlína oznamujú: Dľa z Ruska sem prišlých zpráv Rusi o veľa väčší význam pripisujú bojom pozdĺž Pilice, ako ustavične obnovujúcim útokom okolo Šochaceva. Minulý týždeň Nemci za viac dní sa bili pred Novomiastom, kde generál Ruskij sám viedol ruské armády.

Rusi síce tvrdia, že v tejto bitke oni zvíťazili, ale tá skutočnosť, že z miesta bojov dľa vlastného ich soznania cúvli na sever, tieto tvrdenia dostatočne podvracia.

Dosavadné ztraty Rusov.

Genf, 5. januára. Parížske noviny «Matin» píšú, že Rusi do 22. decembra v mrtvých a ranených **utrátili 1,650.000 mužov**.

Nástupca Rennenkampfa.

Stockholm, 5. januára. Dľa sdelenia správy ruskej armády za nástupcu generála Rennenkampfa, teda za hlavného vodcu ruskej armády vymenovali generála Litvinova.

Nemecká administrácia v Lodzi.

Krakovský časopis «Napred» oznamuje z Lodzu: Pouličná železničná premávka je zase riadna. Nemecké divadlo oznamuje, že zase začne vydržiavať predstavenia. Časopisy za nemeckej censúry riadne vychodia. Nemci nástoja na tom, aby na každom poli utvorili riadne pomery. O chudobné obyvateľstvo starajú sa najsvedomitejším spôsobom. Banky znova začaly svoju činnosť, slovom, život v Lodzi je zase pokojný a riadny.

Nemecké úradné zprávy.

Hlavný válečný stán nemeckej armády 5. januára oznámil:

Vo východnom Prusku a v severnej časti Poľska polozenie sa nezmenilo. Od Bzury na východ, na čiare Kozlov—Biskupi a od tejto na juh naše útočenia pokračujú napred. Aj od Bolimova na severovýchod naše čaty od Ravky na východ cez Gumbino a cez vršky ležiace od tohto na sever postúpily napred. Ďalej na juh po Pilicu. ako aj na pravom brehu Pilice zmena sa nestala. Stav ciest a neprajné počasia prekážaly naše pohyby.

Dňa 6. januára nemecký hlavný válečný stán vydal nasledovnú úradnú zprávu:

V časti Poľska ležiacej od Visly na západ naše čaty po zaujatí viac oporných bodov nepriateľa predraly sa napred po odsek Suchby; 1400 zajatcov a 9 strojových pušiek dostalo sa nám do rúk. Na východnom brehu Pilice polozenie sa nezmenilo.

Napredovanie Nemcov ku Varšave.

Rim, 7. januára. Dľa petrohradských telegramov vojenski zpravodajcovia tamojšich časopisov oznamujú, že nemecké čaty sú na päťadvadsať kilometrov od Varšavy a chystajú sa obliehať Varšavu.

Viedeňskej «Neue Freie Presse» oznamujú z Kopenhágy: Ruský generálny štáb z príležitosti nového roku podal verejnosti dost podrobný prehľad o položení v Poľsku. Dľa ruskej zprávy na okolí Bolimova vedú sa prudké boje a treba dopustiť, že Nemcom sa podarilo zaujať ruské posície pri obci Gumine. Zpráva ešte uznáva, že Nemci prekročili Bzuru. Medzičím Nemci priechod cez rieku na celom fronte podporovali zdanlivými manévrami, nemecké čaty po moste z čnov zhotovenom prešli cez rieku, v ranných hodinách zaujali zákopy Rusov a odtiskly tam stojace voje. Rusi vtedy dostali nové posily a prekazili ďalšie napredovanie Nemcov. Prudké boje vedú sa na okolí Bolimova a Inovlodzu a od Malagošsu na juh. Nemci pri Bolimove napriek silnej palbe Rusov útočia a pri vříškoch pri obci Gumine vtrhli do ruských zákop. Tu boly prudké nočné boje.

«Berliner Tageblatt»-u oznamujú z Genfu: Dľa sem prišlych zprávy v Poľsku na území medzi riekami Bzura a Ravka boj vedie sa s najväčšou prudkosťou ďalej. Hovorí o strašných útokoch Nemcov na Bzuru. Od Loviča na východ boj bol tiež rozhorčený. Všade badať, že Nemci cieľom prelomenia ruského frontu koncentrujú veľké sily.

Vojna Nemcov proti Francúzom a Angličanom.

Nemecké úradné zprávy.

Nemecký hlavný válečný štáb o udalostach na západnom bojišti 31. decembra vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na morskem pobreží vo všeobecnosti bolo ticho. Nepriateľské delostrelectvo strielalo na kúpeľné mesto Westende a jednu časť domov sváľalo bez toho, že by vo vojenskom smysle škodu bolo zapríčinilo. Od Reimsu na juhovýchod z príležitosti rozhodenia majera Alger-Auberge skrze nás jedna celá francúzska stotina

bola zničená. Silné francúzske útoky proti nám od chalonského tábora na sever sme všade odbili. Na západnej časti Argonnskej hory naše čaty zaujatím viac, jeden za druhým ležiacich zákopov, získaly značný priestor, medzičím sme zajali vyše 250 Francúzov. Na okolí Flirey, od Toula na sever pokusy Francúzov o útočenie sa zmarily. V hornom Elsasku, od Sennheimu na západ francúzske útoky následkom našej palby sa všetky ztroskotaly. Francúzi každý jednotlivý dom dediny Steinbach, ktorá je v našich rukách, pravidelne na rummy dostrieli; naše ztraty sú napriek tomu nepatrné.

Dňa 1. januára nemecký hlavný válečný štáb o udalostach na bojišti proti Francúzom a Angličanom vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Pri Nieuporte nestalo sa žiadnej významnej udalosti. Od zpätzaujatia majera St. Georges, ktorý palba nepriateľského delostrelectva úplne rozstrielala, pre tamojší vysoký stav vody sme odhliadli. Pri Bethune od kanála na juh od Angličanov zaujali sme jeden zákop. V Argonnách naše útoky pokročily napred. Zase 400 zajatcov, 6 strojových pušiek, 4 bomby metajúce pristroje a veľa inej zbrane a streliva sa nám dostalo do rúk. Jeden francúzsky tábor ležiaci od St. Mihiela na severozápad pri La-haemexi sme palbou podpálili. Pri Flirey a od Sennheimu na západ na nás urobené útoky, ktoré sa včera opakovaly, sme všetky odbili.

Odbité francúzske útoky.

Nemecká úradná zpráva vydaná 2. januára.

Od Nieuporta na sever nepriateľské útoky na naše posície v dúnách a pri dúnách (Dünami menujú sa piesočnaté kopce na morskem pobreží. Red.) sme odbili. V Argonnách naše čaty na celom fronte postúpily napred. Prudké útoky Francúzov proti nám od Verduna na sever, ako aj proti frontu Ailly—Apremont od Commercency na sever sme odrazili; Francúzi mali ťažké ztraty; zajali sme troch francúzskych dôstojníkov a sto mužov. Z tejto príležitosti našim čatám podarilo sa úplne zaujať Bois Brule, o ktorý sa viedol krutý boj. Od Saarbргу na juhozápad menšie bitky maly nami žiadaný výsledok. Francúzi v poslednom čase pravidelne strielajú na obce ležiace za našim frontom. V jednej obci, v ktorej je umiestnená jedna

naša divízia, podarilo sa im 50 obyvateľov zabíť. Dľa francúzskych úradných zpráw Francúzi v dedine Steinbach z kroka na krok postupujú uapred. V Steinbachu nezaujali od nás ani jeden jediný dom. Všetky útoky Francúzov proti tejto obci sme odbili.

Nemecká úradná zpráva vydaná 3. januára.

Pred Westende včera na poludnie zjavilo sa niekoľko nepriateľských, torpedovými korvetami sprevádzaných lodí, ktoré ale nestrielaly. Na celom západnom fronte bol delostrelecký boj. Nepriateľská pechota len od St.-Menehoulda na severozápad útočila; tento útok s ťažkou ztrátou Francúzov sme odrazili.

Zpráva francúzskeho generalissimusa.

Hlavný veliteľ francúzskej armády Joffre — ako z Genfu oznamujú — z príležitosti obratu roka vydal zprávu o položení na bojišti. Zpráva neuspokojuje vojenských spolupracovníkov parížskej tlače, zvlášte pre operácie v Champagne, kde na okolí Reimsu Nemci aj tieto dni dokázali prevahu svojho delostrelectva a pechoty na viac dôležitých bodoch, tak aj pri Lillery. Joffre ani o položení v Argonnských horách sa nezmieňuje. Tlač voči tomu konštatuje, že v západnej časti Argonnských hôr položení Nemcov je výhodnejšie.

Krutý zápas Nemcov a Francúzov.

Berlin 5. januára. Z hlavného vojenského stánu 4. jan. o udalostach bojišta proti Francúzom a Angličanom vydali nasledovnú úradnú zprávu:

Neberúc do ohľadu viac-menej ťažký delostrelecký boj na fronte, panovala tichošnosť. Len pri Thane, v hornom Elsassu nepriateľ vyvinul živšiu činnosť. Po neodolateľnej palbe proti vršku od Lennheimu na západ nepriateľovi vo večerných hodinách podarilo sa zaujať naše dostrielané zákopy a potom obec Steinbach, ktorú sme húževnate bránili a ktorá minule viackrát bola spomínaná. Vršok po nočnom bodákovom boji sme zpätzaujali. O obec Steinbach boj sa ešte vedie.

Krešťanský svetový názor je blahonosný bez výmenky pre každého.

Boj o belgicko-francúzske morské pobrežie.

Z Berlina oznamujú: Na západnom fronte najprudší boj vedie sa medzi Ypernom a morom. Dľa zpráw z Kopenhágy Nemci vyvinujú veľkú silu, aby opevnili svoje posície od Nieuporta a od Dixmuidena na sever a týmto napredovanie spojencov pristavili. Pri Lombardtzyte boj je zvlášte prudký. Tu sa spojenci pokúsili prelomiť front Nemcov. Tak Lombardtzyte ako aj Westende ležia v rumoch a obyvatelia týchto obcí už všetci ušli.

Hádzanie bomb na Dünkirchen.

Rotterdam, 5. januára. V Le Havre vychodiaci «Eclair» sdeluje, že Nemci s lietadiel na mesto Dünkirchen (Dunkerque) hodili bomby, ktorými podpálili, poťažne spustošili prevažnú časť zásob tamojšieho arsenálu. Zpomedi, bombami ranených ľudí v nemocnici ôsmi zomreli. Týmto počet nemeckými bombami usmrtených ľudí vzrástol na 23; ranených je 45, z týchto stav osemadvadsiatych je povážlivý.

Nemecké úradné zprávy.

Hlavný válečný stán nemecký 5. januára oznámil:

Od Arrasu na sever naše čaty rozhodily jeden 200 metrov dlhý zákop a medzi tým zajaly niekoľko vojakov. Pozdejšie protiútoky nepriateľa sa zmarily. V Argonnách odbili sme viac pokusov Francúzov o napredovanie. Útok Francúzov proti nám medzi obcami Steinbach a Uffholz sme v bodákovom boji odrazili.

Dňa 6. januára nemecký hlavný válečný stán oznámil:

Francúzi včera pokračovali v strielaní na obce ležiace za našim frontom. Že týmto svojich vlastných krajanov pozbavia prístrešia alebo zabijú, to im je, tak sa zdá, všetko jedno. Nám strelba málo škodí.

Prí Souaine a v Argonnskej hore zaujali sme viac nepriateľských zákopov, odrazili sme viac nepriateľských útokov, zajali sme dvoch francúzskych dôstojníkov a vyše dvesto mužov.

Na vršku od Sennheimu na západ, o ktorý sa toľko závodilo, Francúzi sa včera rano zase usalašili, ale silným bodákovým útokom sme

ich zase sohnali z vrška, proti ktorému sa nepopovážili znova útočiť. Päťdesiat alpských jágrov sme zajali.

Nezdary Francúzov.

Berlinský «Lokalanzeiger» oznamuje z Genfu: Vždy zrejmejším sa stáva, že vzdorovacia sila a vytrvalosť francúzskej armády klesá. Sám generalissimus Joffre uznáva, že Francúzi nie sú vstave napredovať a toto sa usiluje ospravedlňovať nepriaznivým počasím. Nemci slabosť

Vojna Turecka proti Rusom, Francúzom a Angličanom.

Veľké boje okolo Erzeruma.

Genf, 2. januára. Časopisu «Echo de Paris» oznamujú z Tiflisa: Okolo Erzeruma stojí dvestotisíc hláv počítujúca turecká armáda. Rusi sa pokúsili útočiť, ale ich pokus sa tak nešťastne skončil pre nich, že turecká armáda obkolesila ľavé krídle Rusov, následkom čoho Rusi prinútení boli vypratať sa z Urmie.

Deti na bojište narukovaných frašackých vojakov.

Francúzov na početných bodoch frontu so zdorom využili.

Z Zürichu oznamujú: Z údolia rieky Ill a z okolitých vrškov Francúzov Nemci už odtiskli. Francúzi svoj hlavný stán umiestnili smerom ku Belfortu. Od Mühlhausena na západ Nemci odrazili všetky útoky Francúzov od Thanu. Útoky Francúzov, ktoré zo švajciarskej hranice veľmi dobre možno pozorovať, končia sa vždy negatívnym výsledkom. Má sa za to, že Francúzi najbližšie vypracú sa z údolia Sargu.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kreštana!»

Napredovanie Turkov.

Z Carihradu oznamujú: Maršall Goltz odcestoval na kaukazské bojište. Dľa z Erzeruma prišlých zpráv turecké voje víťazne postupujú napred. Prichodia značné posily. Turci od Batura až po samú provinciu Kars stoja na ruskom území. Obyvatelstvo podmanených území voči Turkom je veľmi ochotné. V Rusku mohamedánom zakázali obcovať medzi sebou, taktiež aj bydlisko zameniť. Všetky dobrodejné mohamedánske ústavy a školské spolky rozpustili.

Odvážanie nemeckých ranených.

Nemecké ťažké delostrelectvo vo víťaznom boji pri Łodzi.

Napredovanie Turkov na Kaukaze.

Carihrad, 4. januára. Z hlavného stánu tureckého oznamujú:

Kaukazská armáda pokračovala vo víťaznom napredovaní. Jedna časť našej armády, ktorá postúpila napred po Šarikamiš, po rozhorčenom boji dosiahla konečnoplatný výsledok. Od 25. decembra naše čaty zajaly 2000 Rusov a ukoristily 8 kanónov, 13 strojových pušiek, ako aj veľké množstvo zbrane, streliva, válečných a potravných zásob. Naše čaty medzi Šarikamišom a Karšom dostaly do rúk dva vlaky s celým nákladom a spustošily železničnú čiaru Šarikamiš—Karš.

Turecké ďalej na sever operujúce čaty dosiahly novší úspech. Z Takšendu na ruské územie napredujúce turecké čaty v jednej priepasti pálily na jedon ruský bataillon, z ktorého 200 mužov zomrelo a 400 bolo zajaté. Ostatnú časť bataillona turecké čaty rozprášily.

Ruský križiak «Askold» pri Jaffe urobil pokus, aby vyložil na breh čaty. Pobrežie brániace batterie zavčasu začaly strieľať z kanónov na nepriateľské dopravné lode, ktoré sa utiahly. Z Rusov viac ľudí padlo.

Turci v Ardagane.

Z hlavného stánu tureckého úradne oznamujú: Turecké čaty zaujaly Ardagan. Jedna časť tureckých na okolí Čuruka operujúcich čiat 28. decembra tiahnuc proti Ardaganu, od tohto mesta na západ našla ruské čaty a odrazila ich. Posádka Ardaganu, ktorá stála pod velením generála Eisena, pozostávala z 3000 pešiakov a 1000 kozákov; mala 6 poľných kanónov a 2 strojové pušky. Dňa 29. decembra ráno turecké čaty napriek veľkej presile nepriateľa bez meškania začaly útočiť na dobre opevnené a delostrelectvom kryté nepriateľské posície. Krvavý boj večer skončil sa s rozutekaním sa Rusov. Rusi utrpeli ťažké ztraty, kdežto naše ztraty boli nepatrné. Ukoristili sme veľké množstvo munície a válečného materiálu a zajali sme jednu časť nepriateľského trénu. Radosť zpod ruského jarma oslobodeného obyvateľstva je neopísateľná. Dňa 29. decembra turecké čaty spojac sa s perskými pri Meyenduvabe, na 50 kilometrov severovýchodne od Šandšbulaky,

úplne porazily 1000 Rusov, ktorí mali 10 kanónov. Nepriateľ utratil 100 mrtvých, ďalej 6 kanónov, veľa pušiek, streliva, aj počet ranených nepriateľských vojakov je značný. Ruských zajatcov odvážajú do Erzeruma, kam 600 zajatcov už prišlo.

Význam víťazstva pri Ardagane.

Carihrad, 5. januára. Víťazne napredujúce turecké voje krem Ardaganu obsadily aj obec Šarikamiš a sú na ceste ku Karšu.

V smerodajných tureckých kruhoch víťazstvo Turkov na Kaukaze považujú za veľavýznamné, lebo víťazstvo otvorilo Túrkom cestu ku Karšu.

Keď prišli chýry, že turecké čaty zaujaly Ardagan, maršall baša Goltz riekol:

— toto je veľká udalosť a tým potešiteľnejšia, lebo toto mesto je prastarým tureckým majetkom.

Maršalla Goltza sa spýtali, že jakej mienky je ohľadom očakávať sa dajúceho útoku francúzskej a anglickej flotty na Dardanelly. Baša Goltz odvetil:

— Nemyslím, že by sa nepriateľ pokúsil o takú opovážlivosť proti Dardanellám.

Boj v Dardanellách.

Z Athén telegrafujú: Z Mythyléne oznamujú, že z pevnosti Dardanell začali palbu proti blokujúcej anglickej a francúzskej flotte. Jeden francúzsky torpedoborec v piatok celkom blízko prišiel ku morskej užine, načo Turci začali naň strieľať. Loď trafilo viac kanónových gúl, ktoré usmrtily kormidelníka a dvoch námorníkov. Francúzska loď utrpela len menšie úrazy a ušla.

Pri Jaffe prekazili vyloženie na breh Rusov.

Carihrad, 5. januára. O pokuse vyloženia na breh ruských vojakov pri Jaffe z hodnoverného miesta sdelujú: Z jednej tureckej pobrežnej strážnice začali páliť na ruský križiak «Aškold». Viac ruských matrózov prišlo o život. Križiak «Aškold» potom vyslal gulometom vystrojený čln, aby padlých námorníkov doviezol späť na križiak. Z Turkov nikto ani nepadol, ani nebol ranený.

Bitka na mori.

Carihrad, 7. januára. Generálny štáb turecký sdeluje nasledovné:

V utorok pri Sinope, na Čiernom mori dva turecké križiaky srazily sa s ruskou, zo 17 lodí pozostávajúcou flottou. Podrobnosti chybujú. Ale toľko je isté, že nepriateľ ani napriek svojej číselnej presile nevedel poškodiť našim lodiam.

Dľa stredajších správ turecké čaty spoj sa so spojeneckými kmenami, mimo úspechu, ktorý dosiahly pri Miandoade, aj pri Asserbeidsane dosiahly ďalší úspech. Rusi počas svojho uťahovania sa zanechali dva kanóny a početných zajatcov. Od Miandoadu na juh druhá turecká čata sbila nepriateľa a ukoristila veľké množstvo zbrane a munície.

Porážka Rusov.

Carihrad, 7. januára. Turecká tlačová kancelária prináša zprávu o posledných bojoch pri Asserbeidsane. Dľa tejto zprávy turecké čaty 28. decembra posilnené perskými kmenami v blízkosti Miandoadu natrafily na jednu ruskú čatu, v ktorej bolo 4000 pešakov, 300 kozákov a delostrelectvo. Turci úplne zbili Rusov, ktorí vyše 200 mrtvých nechali na bojišti. Turci a Peržania utratili 6 mrtvých a so pár ranených. V druhej srážke na okolí Urmie dvaja prívrženci Šedja Ud Dauieha, aj chýrečný chán Baghir, padli do zajatia a okremtoho Turci zabili 100 ruských jazdcov. Následkom týchto porážok mravná sila ruských čiat sa zlomila.

Carihrad, 7. januára. Z hlavného vojenského tureckého stánu oznámili 6. januára:

Naše od Šomai a Baširgu napredujúce čaty obsadily Urmu, jedno z najdôležitejších miest, na ktoré sa Rusi opierali.

Po utorkovom bezvýslednom morskem boji ruskej a tureckej floty ruská flotta potopila jednu taliansku obchodnú loď, ačkoľvek na lodi bola talianska zástava.

Vojna na mori.

Anglickú válečnú loď «Formidable» Nemci potopili.

Berlin, 4. januára. Úradne oznamujú: Dňa 1. januára ráno o 3. hodine jedna naša

pod morom chodiaca loď, ako po bezdrôtovom telegrafe oznamujú, v anglickom kanále neďaleko od Plymoutha výstrelom z torpeda **potopila anglickú radovú loď «Formidable»**. Podmorskú loď anglické torpedoborce začaly prenasledovať, ale loď neutrpela úrazy.

Behncke,

námestník šéfa generálneho námornického štábu.

Amerika a Hollandsko proti Anglicku.

Z Rotterdamu oznamujú: Vláda Spojených Štátov severo-amerických, Anglicku poslala dlhšiu nótu, v ktorej žiada, aby anglická flotta viac úcty prejavovala voči americkému obchodu.

Nóta upovedomuje Anglicko, že v Amerike veľké pohoršenie budí nezákonné miešanie sa Anglicka do zákonného obchodu Spoj. Štátov a že preto americká vláda za povinnosť si pokladá, aby o držaní sa Anglicka dostala konečne platné vysvetlenie, aby mohla porobiť poriadky na obranu práv amerických občanov.

Nóta uvádza početné prípady, keď Angličania pristavili americké lode a zhabali americké náklady a vyhlasuje, že zakročenie je síce priateľské, ale Spojené Štáty uznávajú za dobré otvorene hovoriť.

Dalej nóta vyhlasuje, že potravné články sú len podmieneným pašovaným tovarom, lebo môžu byť obecané tak občianskemu obyvateľstvu jak armádam. Treba síce uznať právo vojny vedúcich štátov prekutávať lode, ale v okamihu prekutávania treba dokázať, či náklad je obecaný nepriateľovi. Na základe puheho podozrenia neutrálne, do prístavov vojny vedúcich štátov plávajúce lode neslobodno zajat.

Washingtonský hollandský vyslanec zavítal do zahraničného úradu a tam prevzal duplikát na Anglicko upravenej nóty Spojených Štátov. Vyslanec vyhlásil, že Hollandsko v podstate tú istú nótu poslalo Anglicku a poznamenal, že stanovisko Spojených Štátov zakročeniu Hollandska dodá len väčšej váhy.

Francúzska válečná loď «Courbet» utonula.

«Neues Wiener Tagblatt» oznamuje z Messiny: Z úplne spoľahlivého talianskeho prameňa dozvedáme sa, že francúzska admirálska loď «Courbet», na ktorú v Otrantovskej morskej užine rakúsko-uhorská pod morom chodiaca

loď «U 12.» bola vystrelila dve torpedá, pred Valonou utonula. Francúzskeho admirála a viac mužov ostatné lode zachránily. «Courbet» od druhého vystreleného torpeda dostala obrovskú dieru na prostriedku. Aj francúzska podmorská korvta «Quernouilly» utonula.

Porúchané angiické válečné lode.

Rotterdam, 7. januára. Dľa londýnskej zprávy «Courant» u počas útoku, o ktorý sa pokúsili Angličania proti Cuxhavenu, ktorý sa ale zmaril, štyri anglické válečné lode boli ťažko porúchané, tak že ich cieľom opravenia museli zavliecť do Portsmouthu.

Kardinál knieža-primas o Katolíckej Ludovej Jednote.

Katolícka Ludová Jednota o jej účinkovaní ročnú zprávu poslala kardinálovi knieža-primasovi. Jeho eminencia dr. Ján Csernoch túto zprávu v známosť vzal nasledujúcim na predsedu Jednoty upraveným prípisom:

Zprávu o účinkovaní Katolíckej Ludovej Jednoty behom roku 1914. vzal som v známosť s povdašným srdcom. Veľmi ma teší, že ani rok hroznej svetovej vojny nevedel prekaziť blahonosné účinkovanie najväčšej organizácie katolíkov Uhorska, čo zrejším dôkazom je jej životaschopnosti, bo Katolícka Ludová Jednota práve v dobe najväčšej pohromy, neoceniteľnou mravnou hodnotou podporovala ľud v jeho boji o život a smrť. Katolíckej Ludovej Jednoty vývinu najširších rozmerov s úplnou dôverou v ústrety hľadím aj v nasledujúcom roku.

Excellenciu Vašu ubezpečujem o najúprimnejšej arcipastierskej mojej blahosklonnosti ku Katolíckej Ludovej Jednote a ochotnom jej podporovaní.

Maximálne ceny.

Minister obchodu barón Ján Harkányi v mimoriadnom vydaní úradného časopisu sdeľuje nasledovné stoličnými a mestskými ceny ustáľujúcimi kommissiami ustálené a v porozumení s ministrom vnútra a ministrom orby zčiasťky zmenené konečné najvyššie ceny jedného metrického centa pšenice, raže, jačmeňa a kukurice a z nich dorobenej múky.

Za každým menom čitateľ najde štyri čísla. Tieto čísla znamenajú najvyššiu cenu druhov obilia v nasledovnom poriadku: prvé číslo znamená najvyššiu cenu pšenice, druhé cenu raže, tretie cenu jačmeňa a štvrté cenu kukurice, všetky ceny rozumejúce v korunách.

Oravská stolica: 41, 33.50, 28, 24. — Tekovská stolica: Aranyosmarótsky okres 39.50, 32, 27.50, 23. Garamszentkeresztzský okres 39.50 32, 27.50, 23. Levický okres 39.50, 32, 27.50, 22.50. Oslanský okres 39.50, 32, 27.50, 23. Verebelyský okres 39.50, 32, 27.50, 22.50. Mesto Kremnica 40, 32, 27.50, 23. Mesto Levice 39.50, 32, 27.50, 22.50. Mesto Nová Baňa 39.50, 32, 27.50, 23. — Ostrihomská stolica: 40, 32, 27.50, 22. — Hontianska stolica: Bátovský okres 40, 32, 27.50, 22.50. Krupinský okres 40, 32, 27.50, 22.50. Mesto Krupina 40, 32, 27.50, 22.50. Ostatné okresy stolice 40, 32, 27.50, 22. Mesto Baňská Štiavnica a Belá 40, 32, 27.50, 22.50. — Liptovská stolica 41, 33, 27.50, 24. — Novohradská stolica: Haličský okres 40, 32, 27.50, 22.50. Hradský okres (Kékkő) 40, 32, 27.50, 22.50, Lučenský okres 40, 32, 27.50, 22.50. Mesto Lučenec 40, 32, 27.50, 22.50. Ostatné okresy stolice 40, 32, 27.50, 22. — Nitrianska stolica: Novo-zámocký okres 40, 32.50, 28, 23. Fraštácky okres 40, 32.50, 28, 23.50. Myjavský okres 40.50, 32.50, 28, 23.50. Veľko-topoľčiansky okres 40, 32.50, 28, 23.50. Nitriansky okres 40, 32.50, 28, 23. Nitražambokrétzský okres 40, 32.50, 28, 23.50. Piešťanský okres 40.50, 32.50, 28, 23.50. Prievidzský okres 30.50, 32.50, 28, 24. Skalický okres 40.50, 32.50, 28, 23.50. Senický okres 40.50, 32.50, 28, 23.50. Vágseľský okres 40, 32.50, 28, 23. Vágujhelyský okres 40.50, 32.50, 28, 23.50. Mesto Nové Zámky (Érsekújvár) 40, 32.50, 28, 23. Mesto Nitra 40, 32.50, 28, 23. Mesto Skalica 40.50, 32.50, 28, 23.50. — Prešporská stolica: Dunaszerdahelyský okres 40, 32.50, 28.50, 23. Galántsky okres 40, 32.50, 28.50, 23. Šamorínsky (Somorja) okres 40, 32.50, 28.50, 23. Szencský okres 40, 32.50, 28.50, 23. Ostatné okresy a mestá so sriadeným magistrátom stolice 40, 32.50, 28.50, 23.50. Mesto Prešporok 40, 32.50, 28.50, 23.50. — Trenčianska stolica: Bánovský okres 40.50, 33, 28, 24. Trenčiansky okres 40.50, 33, 28, 24. Mesto Trenčín 40.50, 33, 28, 24. Ostatné okresy a mestá so sriadeným magistrátom stolice 41, 33, 28, 24. — Turčianska stolica 40.50, 33, 27.50, 23.50. — Zvolenská stolica: Baňsko-bystrický okres 40.50, 32.50, 27.50, 23. Brezniansky okres 41, 32.50, 27.50, 23. Veľko-slatinský okres 40.50, 32.50, 27.50, 23. Zvolenský okres 40, 32.50, 27.50, 23. Mesto Baňská Bystrica 40.50, 32.50, 27.50, 23. Mesto Brezno 41, 32.50, 27.50, 23. Mesto Zvolen 40, 32.50, 27.50, 23. — Stolica Abauj-Torna: Cserhátsky okres 40, 32.50, 27, 23.50. Füzerský okres 40, 32.50, 27, 23.50. Göncský okres 40, 32.50, 27, 23.50. Košický okres 40.50, 32.50, 27, 23.50. Szikszovský okres 40, 32.50, 27, 23. Tornanský okres 40, 32.50, 27, 25.50. Mesto Košice 40.50, 32.50, 27, 23.50. — Beregská stolica: Alsóverecský okres 41, 32, 27, 23.50. Hornoviedecký (Felvidéki) okres 40.50, 32, 27, 23.50. Latorcský okres

40:50, 32, 27, 23:50. Mezőkászonyoský okres 40:50, 32, 27, 23:50. Munkácský okres 40:50, 32, 37, 23:50. Szolovanský okres 41, 32:50, 27, 23:50. Tiszahátsky okres 40:50, 32, 27, 23:50. Mesto Beregszász 40:50, 32, 27, 23:50. Mesto Munkáč 40:50, 32, 27, 23:50. — Gemersko-malohontská stolica 39:50, 32, 27, 23. — Šarišská stolica 41, 33, 27:50, 24. — Spišská stolica 41, 33, 27:50, 24. — Ungská stolica 41, 32:50, 27, 23:50. — Zeplénska stolica : Bodroghközský okres 40, 32:50, 27, 23. Gálszécský okres 40, 32:50, 27, 23:50. Homonnský okres 41, 33, 27, 24. Mezólaboerský okres 41, 33, 27, 24. Nagymihályský okres 40, 32:50, 27, 23:50. Sárospatakský okres 40, 32:50, 27, 23. Sátoraljauhelyský okres 40, 32:50, 27, 23. Szerenčský okres 40, 32:50, 27, 23. Szinnský okres 41, 33, 27, 24. Stropkovský okres 41, 33, 27, 24. Tokajský okres 40, 32:50, 27, 23. Varannský okres 41, 33, 27, 24. Mesto Sátoraljauhely 40, 32:50, 27, 23. — Békéška stolica 39:50, 32, 26:50, 21. — Marmarošská stolica 41:50, 33, 28, 24.

Zajatie varšavského gubernátora.

Do redakcie jedného viedeňského časopisu prišiel strážmajster landšturmu, ktorému prsia ozdobuje že lezný kríž I. a II. triedy. Rozpovedal, ako dostal železný kríž a ako sa stal z cugsfíretra strážmajstrom. To čo rozprával, je zvlášte preto zaujímavé, lebo sa možno dozvedeť z toho o tom, ako sa dostal varšavský gubernátor barón Korff do nemeckého zajatia. Strážmajster landšturmu totiž rozprával nasledovné :

Zpočiatku sme boli pridelení ku Danklovej, pozdejšie k Hindenburgovej armáde. Mňa ako cugsfíretra poverili vedením jednej patroy. Mal som desať chlapov, s ktorými v Ruskom Poľsku pri Kutnove mal som zaujať jednu posíciu. Jednu cestu sme mali držať na pozore. Na jednej strane cesty ja som stál s mojou malou čatou, na druhej strane stál jeden nemecký strážmajster s dvadsiatimi chlapmi. Za nami v dedine, ktorá od nás ležala len asi na stopäťdesiat krokov, boli ubytované tri švadrony nemeckých ulánov. V noci s 15. na 16. novembra stáli sme na spomenutej ceste. Asi o jedenástej hodine pred polnocou vo veľmi veľkej diaľke videli sme celkom drobné svetielko, ktoré rýchle vzrastajúce čím diaľ tým viac sa blížilo ku nám. Nemecký strážmajster, ktorý stál na druhej strane cesty, upozornil ma na blížiacu sa svetielku a potom sme už spolu pozorovali blíženie sa tajuplného svetielka. Naše čaty na tej strane nestály, lenže v tie dni odtisknutie čiat na iné miesto stávalo sa často takou rýchlosťou, že sa prípadne predsa len naša patrola mohla blížiti ku nám. Ako sme takto rozvažovali, spozorovali sme, ďalekohľadom pozerali v tú stranu, pri svetle lampy automobila zazreli sme i šoffóra. Strážmajster takto riekol ku mne :

— To je z vašich ! To je Rakúšan !

Ja som povedal, že nie. Lebo čo ako ťažko bolo rozoznať farvu uniformy šoffóra rýchle uhaňajúceho

automobila, toľko som predsa videl, že šoffór nemá na sebe našu uniformu štukovohnedej farvy a že i čiapku má celkom inakšej podoby. A v tom okamžení na šoffórovej čiapke zablyštala sa kovová kokárda, akú Nemci nemajú a ktorá bola o veľa väčšia a celkom inakšia jako naša. Riekol som nemeckému strážmajstrovi :

— Veď sú to Rusi !

Sjražmajster zprvu nechcel veriť, ale ja som ho presvedčil o veci a takto sme hneď zobudili svojich chlapov a v dedine ubytovaných nemeckých ulánov. My sme si pozdĺž cesty zastali do radov, dve švadrony ulánov postavili sme do dvoch radov pri vchode do dediny a jedna švadrona rozostavila sa v doline. Takto sme čakali automobil. Onedlho z hluku motorov zvedeli sme i to, že sa nie jedon, lež viac automobilov blíži, ale len na prvom horela lampa. Automobily pustili sme medzi naše rady a vtedy sme chytro napadli celý rad automobilov. Prvý šoffór chcel uhaňať ďalej, ale jedon ulán kopijou vyhodil ho so sedliska, načo sa automobil prevrhol. Následkom tohto celý rad automobilov — trinásť ich bolo — zastal. Sami ruskí dôstojníci sedeli v automobiloch. Priskočili sme ku automobilom, z ktorých už začali strieľať na nás. Moji chlapi priskočili ku prednému automobilu. Ja som bol pri treťom, na ktorom kolbou pušky vytĺkol som obloky a vylomil dvere, lebo dôstojníci, ktorí sedeli v automobiloch, odhodlane sa bránili. Z mojich landšturmistov vtedy už troch boli zastrelili. Vtedy šoffór tretieho automobila od zadku hodil sa na mňa, v ruke mal nôž, ale ja som sa chytro zvrhol a bodákom preklal som útočníka. Nožom ma poranil a na krátky čas ztratil som povedomie, tak že neviem, čo sa ďalej stalo. Keď som precítnul, cestovatelia všetkých trinástich automobilov boli zajatí. Osemadvadsať ruských dôstojníkov ! Jeden nemecký podplukovník natešený prišiel ku mne a takto riekol :

— Či viete, koho ste zajali ?

— Horkýže viem.

— Baróna Korffa, gubernátora Varšavy.

Nemohol som sa zdržať, aby som nepovedal :

— No, to veru musí byť hodný hlupák, keď sa takto dá zajati !

Všetci sa zasmiali a podplukovník riekol s úsmevom :

— To je chlap dobrého humoru.

Potom som sa dostal do Pruského Sliezska, odtiaľ do Viedne. Bol som vyznačený železným krížom I. a II. triedy a z cugsfíretra vymenovali ma za skutočného strážmajstra.

CHYRNÍK.

Jeho eminencia kardinál knieža-primas u jeho veličenstva kráľa. Knieža-primas dr. Jan Csernoch so svojim tajomníkom drom Antonom Leopoldom minule

bol vo Viedni a v pondelok, 4. januára predpoludním o 11. hodine u jeho veličenstva ustanovil sa na výsluchu.

Arciknieža Fridrich budapeštianskym chudobným. Maršall arcikn. Fridrich a jeho manželka Izabella 3000 korún poslali budapeštianskemu mešťanostovi Štefanovi Bárczymu na dobročinné ciele. Mešťanosta listovne ďakoval za štedrý dar a porobil poriadky, aby obnos rozдали budapeštianskym chudobným.

Chlieb nemeckého cisára. Z Berlína z dobre informovaného miesta oznamujú, že na rozkaz cisára Vilhelma tak pre neho, jako i pre jeho na hlavnom vojenskom stáne zdržujúce sa okružie len z miešanej múky pečú barnavý a čierny chlieb. Na toto pofahujúce sa predpisy vrchností na nariadenie cisára prísne treba zadržaf. Tento tak zvaný «K. chlieb» pečú od 1. novembra a obsahuje 5 percentov zemiakov a 10 percentov zemiakovej múky. A tento chlieb im veľmi dobre chutí.

Ku podpore rodín narukovaných katolíckych učiteľov do 19. dec. krajinská rada katolíckej výučby sossbierala 4064 korún.

Dar klerikov raneným. Jágerskí klerici, ako po iné roky, tak i tohoto roku, od správcu ústavu ako vianočný dar dostali 200 korún. Klerici tohoto roku obetovali ten obnos na vianoce ranených vojakov.

Rakúske mesto hrdinským uhorským vojakom. Rakúske mesto Teplitz-Schönau spolku uhorského Červeného Kríža poslalo 15.000 cigár a 6000 podhlavníc s tým, aby to ako vianočný dar rozdelené bolo medzi hrdinskými uhorskými vojakmi.

Vyznačenie hrdinov podmorskej lode «U 12.» Jeho veličenstvo kráľ kontreadmirála Ervina Kaispa na uznanie jeho vynikajúcich služieb pred nepriateľom vyznačil rytierskym krížom rádu Leopolda s válečnou ozdobou a poručíka radovej lode Egona Lercha na uznanie hrdinského a zdarného vedenia pod morom chodiacej korvety «U. 12.» rytierskym krížom rádu Leopolda s válečnou ozdobou. Poručíka fregattovej lode Ernesta Zaccariu na uznanie jeho hrdinského držania sa voči nepriateľovi na podmorskej korvette «U. 12.» jeho veličenstvo vyznačil rádom železnej koruny III. triedy, mimo toho vyznačil všetkých matrózov podmorskej korvety.

Návrat zajatých lekárov a duchovných. Z Berlína oznamujú: Petrohradský gubernátor v ruskom zajatí sa nachodiacim rakúskym a uhorským vojenským lekárom, zdravotníckym zamestnancom a kňazom, vyjmúc tých, ktorí sú potrební ku opatrovaniu svojich vlastných zajatých krajanov, dovolil, aby sa vrátili do svojej vlasti. Dňa 14. decembra rakúski a uhorskí lekári a kňazia cez Finsko odcestovali z Petrohradu.

Chýry zo Spiša. Dr. Eugen Csáky, domobranný pomocný lekár, syn podolinského lekára, dostal sa do zajatia. — Levočské válečné odpoludnie na ciele Vojsko napomáhajúceho úradu prinieslo 280 korún. Novovesskému Červenému Krížu potravný spolok na Vrútkach poslal 200 korún. Žiaci a professori novovesskej

učiteľskej pripravovne Vojsko napomáhajúceho úradu na vianoce vojakov poslali 105 korún. Spišskosobotskej nemocnici Červeného Kríža darovali: Gejza Majunke 300, Karolová Bernolák a Alexander Wyda po 200 korunách. Ženský údovia spišskosobotskej filiálky Červeného Kríža Vojsko napomáhajúceho úradu poslaly pre vojakov 115 párov zápästkov, 108 párov oníc, 105 brušných pásov, 100 čapíc proti sňahu, 40 párov nákolenníkov, 12 párov štrimpfiel a 4 flanellové košele. Na vianoce pre vojakov na bojišti spiš. sobotská filiálka Červeného Kríža poslala 300 korún. Na vystavenie nemocnice tejže filiálke firma Wein darovala 200 korún. Spišskobelanská slečna Gyögyike Fugerth pred belanským katolíckym kostolom pre siroty vojakov sossbierala 45 korún. — V Čarnagurej a v Tribšu pre šarlach zatvorili školy. — Gelnický r.-k. kaplán Ernest Liptay preložený je do Diviňa a do Gelnice za kaplána poslaný je Jozef Golda z Mátranováku. — Vo Vikartovciach od 1. do 7. decembra na cholera ochorelo troje civilných osôb a zomrel jeden chorý. Do počiatku decembra na cholera ochorely v Starej Lubovni 3, v Podolínci 5, v Kézmarku 2, v Žakovciach 2, v Spišskej Sobote 4, v Hranovniciach 3, v Šavníku 1, v Betlanovciach 3, v Illašovciach 3, vo Štvrtku 3, v Markušovciach 2, v Novej Vsi 7, v Levoči 8 a vo Vikartovciach 43, spolu 89 civilné osoby, z tých vyzdravelo 25, zomrelo 59 a pod lekárskou opaterou ostalo 5. — V októbri a novembri požiare zúrily: 1. okt. vo Vyšnomi Slavkove so škodou 375 kor., 17 okt. v Tomašovciach so škodou 17.700 kor., 3. novembra vo Vlachoch so škodou 14.422 kor., 3. nov. v Biacovciach so škodou 22.170 kor., 20 nov. v Hrušove so škodou 19.660 kor., 20 nov. v Starej Lubovni so škodou 21.680 kor. a 23. nov. v Arnutovciach so škodo 7600 korún. — Od vypuknutia vojny z územia stolice oddalo sa 3274 koní. — V Magure 23., 24., 25. a 26. decembra pršal dážď, 27. dec. v noci napadlo ale sňahu na päť centimefrov.

Košickí hrdinovia pri Limanve. Košický mešťanosta dr. Béla Blanáf od podmaršalla Imricha Hadfyho dostal list nasledovného obsahu: «S radosťou sdeľujem vašej veľkomožnosti, jako hlave vlasteneckého obyvateľstva slob. kráľ. mesta Košíc, že pri Limanove rozhodnutie spôsobil náš vojenský sbor, v tomto hlavne košický 9. honvédske pluk, ktorý v najvyššej miere prispel ku tomu, že ohrožujúce západné krídlo zo severného Uhorska zpät utahujúceho sa nepriateľa, prinútil ho ku rýchlejšiemu cúvaniu. S vlasteneckým pozdravom Imrich Hadfy vl. r. podmaršall, veliteľ vojenského sboru.»

Dary prešporským honvédom. Prešporčania tamojších, teraz na severnom bojišti bojujúcich honvédom 13. honvédskeho pešieho pluku prekvapili 81 kistňami vianočných darov. Prešporský opát-kanonik Alexander Gaibl sa podujal k tomu, že dary na železnici zavezie na bojište. Šiel teda cez Žilinu a Oderberg až za Krakov na to miesto, kde prešporskí honvédi bojujú. Vojaci oduševneným éljenovaním privítali opáta, ktorý im

povedal uduševňujúcu reč a rozdelil im milodary Prešporčanov. Kanovník na obed bol hosťom generála Dankla. Prešporský honvédskeý pluk na bojišti má slávne meno. Jako o «regimente hrdinov» aj sám generál Dankl s najväčším uznaním hovoril o nich. Opät so svojim sprievodčím dirigentom chóru Jozefom Striczlom v utorok večer vrátil sa zpoza Krakova do Prešporka.

Bývaly minister vojny Marokka Franc Černý, nekďajší minister vojny Marokka, ktorý je teraz cugsfirerom 54. spoločného pešieho pluku, v bojoch na severe bol ranený a teraz ho liečia v jednej nemocnici pri Olomúci.

Nemocnica legionistov v Piešťanoch. V piešťanských kúpeľoch utvorili novú poľskú vojenskú nemocnicu. Nemocnicu s 30 posteľmi na svoje útraty sriadila poľská pani Helena Damska z Rusko-Poľska. Do tej nemocnice príjmu výlučne len poľských legionistov. Kúpele majú zdarma.

Zlodeji štátnych železníc. Na budapeštianskych a okolitých nákladných nádražiach v posledné mesiace zmizlo nesmierne množstvo tovaru, tak že štátne železnice každý deň mali viac tisíc korún škody. Policia na ponosu štátnych železníc urobila všetko možné cieľom odhalenia zlodejov, ale všetko ustávanie sa tajných policajtov bolo marne, ačkoľvek všelijako preoblečení vo dne v noci strážili železničné sklady. Konečne teraz pred Vianocami podarilo sa odhaliť celú bandu železničných zlodejov, ktorí za poldruha roka obkrádali štátne železnice. Jedon železničný úradník, jako občiansky strážca v jednu noc pred Vianocami na angyalföldskom nádraží konal službu a vtedy videl, že viacerí robotníci železničného skladu pomocou magazínara a jedného železničného úradníka viac kistieň vyniesli zo skladu na vozy pred nádražím, čomu sa aj službu konajúci policajný kontrolór prizeral. Vec hneď listovne oznámil polícii, ktorá zaviedla vyšetrovanie a takto sa podarilo odhaliť celú bandu zlodejov, medzi nimi aj policajného kontrolóra Alberta Kalmára, náčelníka policajnej stráže na nádraží. Policia dosiaľ zatkla asi 30 ľudí, zväčša furmanov, kočišov, nádenníkov, nižších úradníkov a robotníkov železničného skladu a jedného kontrolóra štátnych železníc. Policia ďalej zatkla železničného úradníka Ferdinanda Sewartza, skladníka západného nádražia Jozefa Károlyiho a jeho manželku a policajného kontrolóra Alberta Kalmára. Na byte Károlyiho policia našla sporiteľné vkladné knižočky znejúce na vyše 100.000 korún a na Kalmárovom byte našli vkladnú knižočku na 48.000 korún. Policia ustálila, že si Kalmár v Rákospalote kúpil dom. Takmer u každého zatknutého kočiša a robotníka našli pár tisíc korún a nesmierne množstvo ukradnutého tovaru. Zlodeji za poldruha roka asi o poltreťa miliona korún oškodili štátne železnice. — Policia v tejto záležitosti ďalej ustálila, že nielen na angyalföldskom, západnom a rákosskom nádraží, lež i na nákladnom nádraží Jozefovho predmestia stalý sa veľké krádeže. Tajným policajtom všade podarilo sa odhaliť zlodejov. Policia

i na tomto nádraží zatkla 12 železničiarov, ktorí asi za poldruha roka obkrádali nákladné vozne a sklady. Počas prekutávania bytov u každého našli na 5000—6000 korún znejúcu sporiteľnú vkladnú knižočku a nesmierne množstvo ukradnutého tovaru. Mimo spomenutých uz dvoch železničných úradníkov policia zatkla ešte 10 železničiarov. Policia už pred 17. decembrom zatkla so pár železničných poddôstojníkov a asi 50 furmanských kočišov a nádenníkov, ktorí pomáhali kradnúť železničiarom. Vyšetrovanie bolo zavedené aj proti policajnej strážii na nádražiach, ale vysvitlo, že mimo zatknutého policajného kontrolóra Alberta Kalmára žiadon iný nebol zamiešaný do krádeže.

Mrtví a ranení.

(Pokračovanie.)

Všetci, pri ktorých nestojí poznámka «mrtvý», sú ranení.

Písmeny *ppl.* znamenajú peší pluk; *hp.*, honvédskeý pluk; *komp.*, je toľko ako kompánia; *lp.*, landšturmistický pluk; *jb.*, jágerský bataillon.

Z 29. bataillona poľných jágrov: Alacs Ján 3, Antal Ján 2 †, Antal Štefan 2, Argyelán Ladislav 4, Bado Imrich 2, Balog Pavel 1, Barczay Pavel 2, Barto Ján (Gömörhegyvég) 4, Bartok Ondrej 1, Bartos Pavel 2, Bella Jozef 2 †, Benko Ondrej 1, Béres Ján 4, Blaha Ján 4, Bodnár Ján 1, Body Ludvik 1, Bóna Ján 4 †, Brada Ján 1, Brtka Ján (Budalehota, st. novohradská) 1, Brodnjanszky Pavel 3, Bruchala Juraj 4, Bulyaski Albert 3, Csefo Benjamin 1, Csepe Jozef 2, Csipka Pavel 3, Csunderlik Ján 1, Czako Ludvik 3, Czechmeiszter Adalbert 2 †, Cibula Ján 2, Dancsok Jozef 4, Daxner jäger 1 †, Demján Ján 2, Dlabaj Anton 1, Donoval Ján (Dóval, st. zvolenská) 2, Donoval Ján 2, Dozsa Karol 3, Dudáš Ján 2, Emericzy Ondrej 2, Faber Tomáš, Fabricius Ján 2, Fedor Pavel 4, Filkar Ondrej 3, Friedrich Tomáš 2, Fülöp Ján 3, Fingya Mikuláš 2 †, Gaffrik Ján 2 †, Gajdos Pavel 2, Gál Ladislav 3, Gálik Juraj 4, Gálik Ján 2, Gazdičok Ján 3, Gazsur Ondrej 4, Gerliczki Ján 3, Golián Péter 2, Gonda Martin 2, Grego Štefan 2, Grendel Pavel (Dombosmező, st. gemerská) 3 †, Griger Štefan 2, Hanischka Štefan 4, Hartmann Dávid 3, Hopos Ján 2, Horváth Ondrej 2, Hrabesch Michal 2, Hrašek Pavel 3, Hrubecz Michal 2, Hruc Ján 4, Huszarek Jozef 1, Huszarik Jozef 1, Ivor Jozef 4, Jaminka Ján 2, Janonz Juraj 2 †, Jaszenka Juraj 2, Juhász Ján 4 †, Kalitor Pavel 2, Kamenszki Pavel 1, Kanitur Ján 1, Knopka Jozef (Domboszög, st. zvolenská) 3, Kapusta Ján 4, Karman Ján 1, Király Ján 4, Kiszely Pavel 2, Klimo Jozef (Szinóbánya, st. novohradská) 4, Kliment Jozef 4, Kochan Pavel 4, Kokavec Ondrej 1, Koleniš Ján (Ferenye, st. zvolenská) 4, Kolenička Ján 4, Kolenička Ján jäger 4, Kolenička Ján 1, Kollár Ján 2, Kónya Jozef 4, Krpčár Juraj (Ábelfalva, st. novohradská) 3 †, Koper Tomáš 4, Kosztka Dominik 3, Kovács

Franc 4, Kovács Matej 1, Kozsák Štefan 3, Krajcsi Ján 3, Králik Ján 2, Králik Jozef 2, Krokovay Ondrej 1 †, Kolišak Juraj (Detva, st. zvolenská) 4, Laczkó Ján 4 †, Laczó Ján 2 †, Lakatos Ján 3, Lakatos Michal 4, Leesco Pavel 1, Lehotay Barabáš 2 †, Longauer August 2, Ločičan Juraj (Pónik, st. zvolenská) 2, Lupták Pavel 2, Malatincez Ján 2, Malesek Ján 2, Manyik Jozef 1, Marezinek jáger 4, Marezinek Pavel 4 †, Martincez Pavel 4, Maruskin Ján 3, Matheisz Štefan 3, Mesko Martin 3, Miklecz Ján 2, Miklós Ján 2, Mistrik Imrich 1, Moko Imrich 1, Moko Juraj 1 †, Molnár Anton 4, Molnár Valent 1, Mravik Ján 3, Maczó Ludvik 1 †, Nater Rafael 1, Netzpal Juraj 4, Novota Štefan 2.

(Pokračovanie nasleduje.)

Všeličo z vojny.

Srbi vyprázdňovali strelné jarky na okolí Zemúňa, v ktorých sa srbskí vojaci dlhý čas skrývali pred našimi. Keď naši jarky prekutali, našli tam krom streliva a rozličných zdrapov srbskej rovnošaty dve knihy: latinskú, obsahujúcu reč svetochýrneho rečníka Cicerona, druhú nemeckú s nápisom «O láske». Zvláštne je, že sa komusi čítať chcelo ešte v strelnom jarku.

★

Strážmajster poučuje rekrútov, že jako je man-

licherka sostavená a jako treba s ňou narábať. Medzi-tým spozoruje, že sa jedon rekrút diva von oknom nevíšimajúc si vysvetľovania.

— Ej, ty taký a taký, či ťa manlicherka neinteresuje?

— Nie veľmi.

Na to prišiel strážmajster ešte viac do jedu.

— Čím si ty v civilnom živote?

— Som strojníkom vo fabrike, kde manlicherky robia.

Táto odpoveď rozčuleného strážmajstra utišila.

★

Jedon oddiel nášho vojska prišiel v Ruskom Poľsku do malej dediny. Sputošené bolo všetko, ľudia tiež nebolo vidieť. V jednom domčeku našli vojaci malého chlapca, ktorý sa pred nimi skrývať začal. Bolo na ňom pozorovať, že prežil ukrutné dni. Vojaci nevedeli sa s ním dohovoriť, len poznámkami dali mu na vedomie, aby sa nebál, že sa mu nič nestane. Chlapca sa upokojilo, dalo sa umyť a najedlo sa. Ponevác sa vojaci nemohli vyzvedeť, že jako sa chlapec volá, dali mu meno Franc Jozef Vilhelm. Potom dôstojníci zaviedli sbierku a kúpili chlapcovi nové šaty a hračky. Chlapček sa dobre cíti v kruhu vojakov a už začína rozprávať po nemecky. Dôstojníci uzavreli, že chlapca dajú na vlastné trovy vyučiť.

Makulatura-papier

(starých novin papier veľmi hodí sa k zaobaleniu bársjakých predmetov) metr. cent po 8 Kor. k dostaniu u vydavateľstva.

Šijací stroj

Na pohodlné malé čiastočné splácanie predáva

FRANZ BAUMGARTEN

Budapest, VII., Rózsa-u. 27.

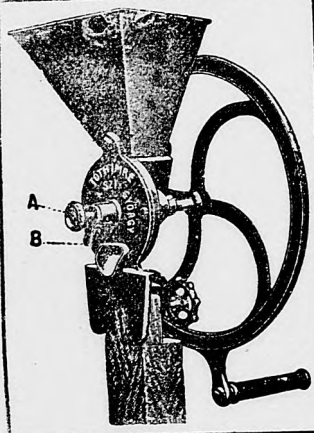
Telefon József 33-72.

Oznamy prijíma administracia

„Krestan“

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28.

Každý si sám môže byť MLYNÁROM,

kto si zaopatrí mnou zhotovený a všetko podobné prevyšujúci stroj na mletie srotu. Tento stroj nevyhnutne potrebný je zvlášte gazdom bývajúcim na taniach, ako aj dochovateľom hydiny, ošipných a inej drúbeže. Moje stroje možno najdôkladnejšie regulovať, následkom čoho nimi každé semá zbožia, kukuricu, jačmeň, raž, pšenicu, kávu, koreniny mlieč možno od hrubého srotu až po fajnú múku. Prednosť tohoto stroja je, že gazda nim dľa ľúbosti toľko môže mlieč, koľko potrebuje a preto melivo vždy mu je čerstvé. Skrže to, že vo mlyne nemusí nič platíť, stroj sa mu len skoro vyplatí. Za jednu hodinu možno na ňom somleť 65-70 litrov kukurice a do jeho trichterára naraz smesti sa päť litrov kukurice. So ženúcim kolesom váži 16 kilogramov a k upevneniu je ľahko na jakomkoľvek mieste.

K objednaníu s poštovou dobiereku i so zaobalením a pri jednoročnej záruke, len za **18 korún** u

IMRICHA TOTH

Jászalsószentgörgy.

51 rokov v obchode, vyzkúmane dobrá osada na kosy. Nikto nikdy nemal lepšej kosy, ako je naša

Bazilika zlató-kosa.

Nesľubujeme nebo a zem, každému ale, kto s dôverou obráti sa ku nám, pošleme takú trvanlivú ostriu zlatú kosu, za ktorú nás požeňnávať bude. Tieto kosy už od 50 rokov rozposielame najväčším pántviam a mnoho tisíc hospodárom. Zárukou dobre stojime za každú kosu a nesodpovedne zamienime zdarma. — Cena jednej „Bazilika zlató kosa“ s poštovou dobiereku:

70	75	80	85	90	95	100	110 cm.
----	----	----	----	----	----	-----	---------

Cena 1 kosy	2-20	2-30	2-40	2-50	2-60	2-70	2-80	3-20 kor.
-------------	------	------	------	------	------	------	------	-----------

Cena 1 kusa Bazilika diamantovej osielky 1-50 kor. Takej nikdy nebolo. Zvláštne upozornenie pre sbierateľov kupcov na kosy. Pri kúpe 10 kusov kós 1 kus posielame zdarma. Pri kúpe 30 kusov, zdarma posielame 3 kusy alebo jedon výborný 6 výstr. revolver, alebo jedon opravde postriebrený metallový križ. Prosíme na každý pád žiadať si náš veľký obrázkový cenník. Zdarma ho pošleme a každému spôsobíme s ním veľkú radosť. — K dostaniu v obchode: **Jozef Marosi a Syn.** Esztergom 15. číslo. 51 ročná osada na kosy a veľký obchodný dom.